

Piirkondlik ettevõtlus – külvame koostööd, lõikame edulood

Kaspar Oja, Eesti Pank

Majandusanalüütiku vaade: "Kuidas edendada majandust piirkondades?"

Kaasrahanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

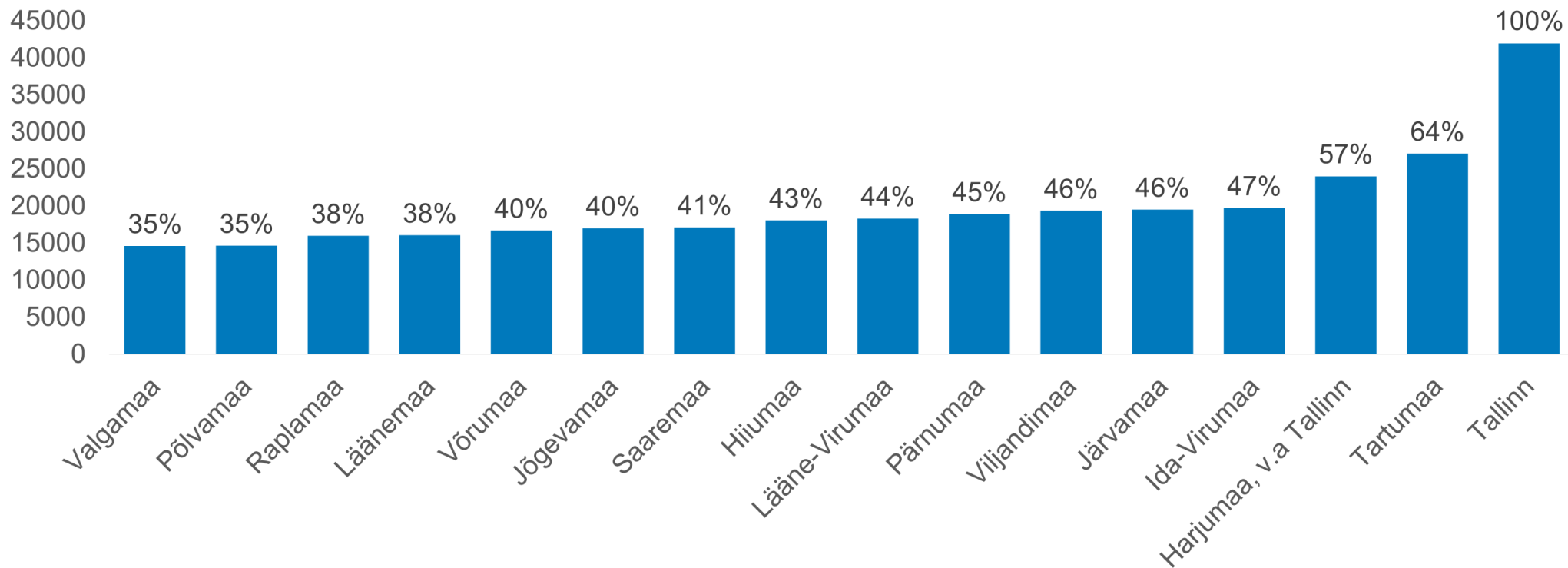

Eesti Pank
EUROSÜSTEEM

Mis selgitab
piirkondlikku SKP
erinevust?

Üsna sageli hinnatakse piirkondlike erinevusi SKP elanikku põhjal, aga see annab üsna moonutava pildi

SKP elaniku kohta 2023. aastal, %-Tallinna keskmisest

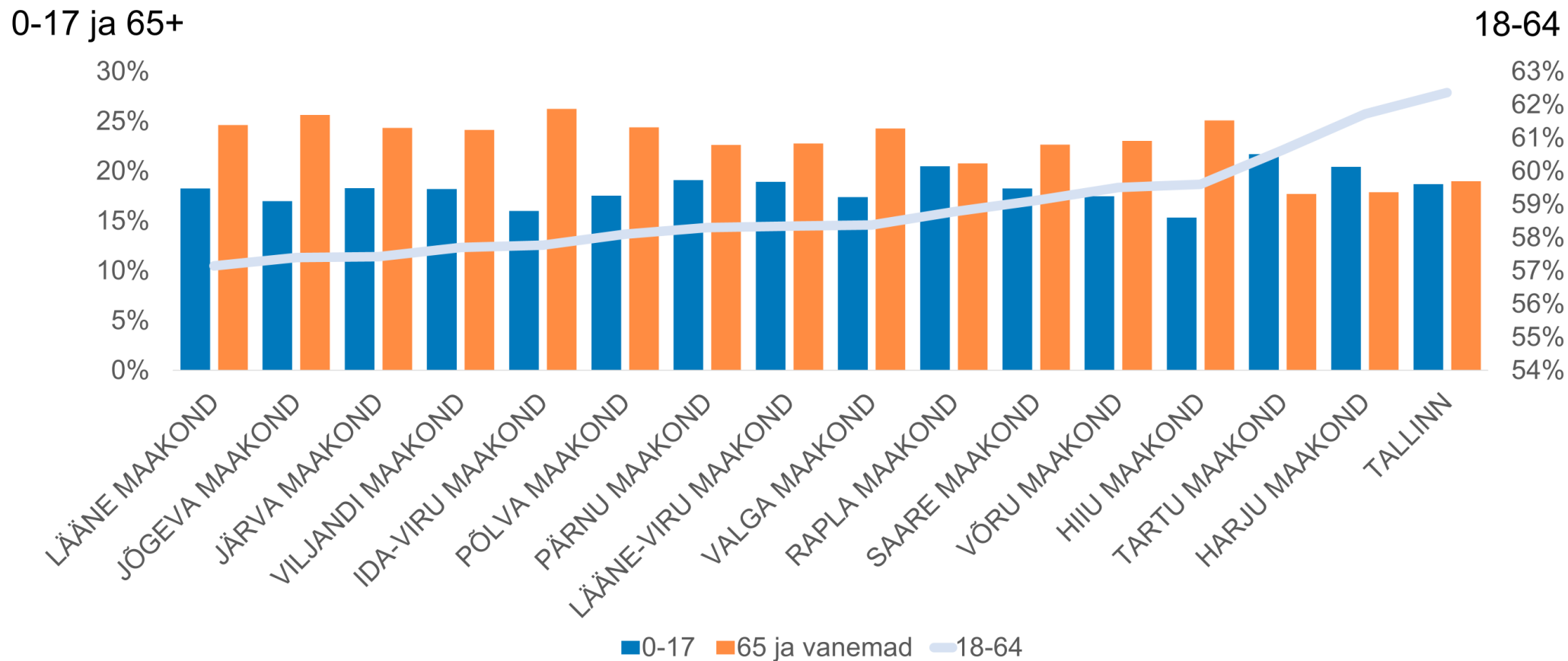
Lihtsustus sissetuleku allikatest

$$SKP = F(\textit{inimesed}, \textit{kapital}, \textit{nutikus})$$

$$\textit{Sissetulek} = SKP + \textit{saadud siirded} - \textit{makstud siirded}$$

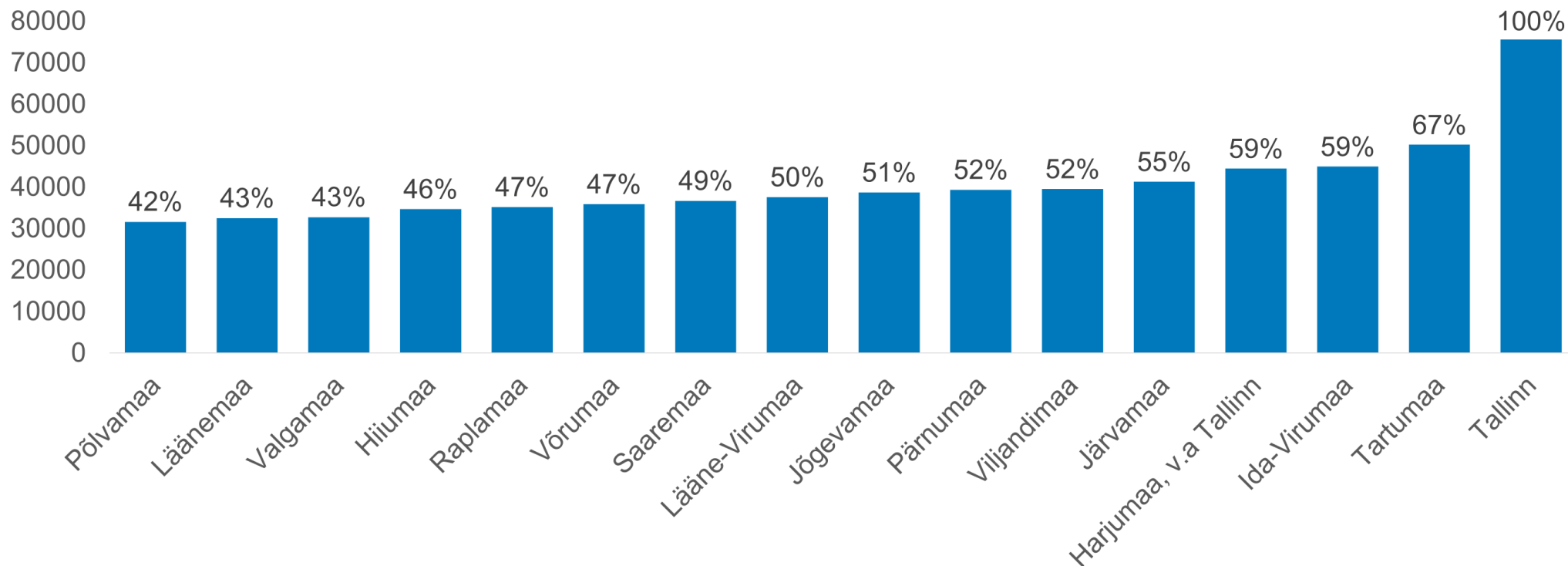
Tööealiste osakaal on maakonniti üsna erinev

SKP hõivatu kohta erinevus on väiksem kui SKP elaniku kohta erinevus

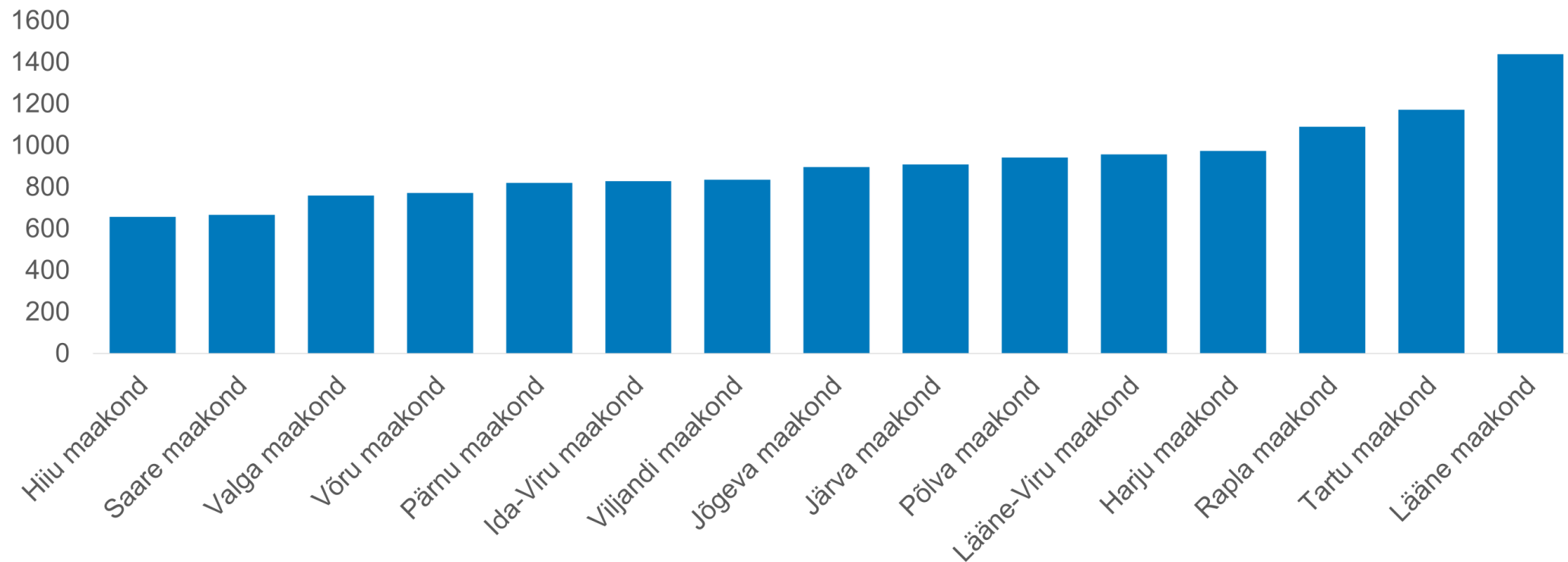
SKP maakonnas elava tööl käiva inimese kohta

SKP hõivatu kohta 2023. aastal, %-Tallinna keskmisest

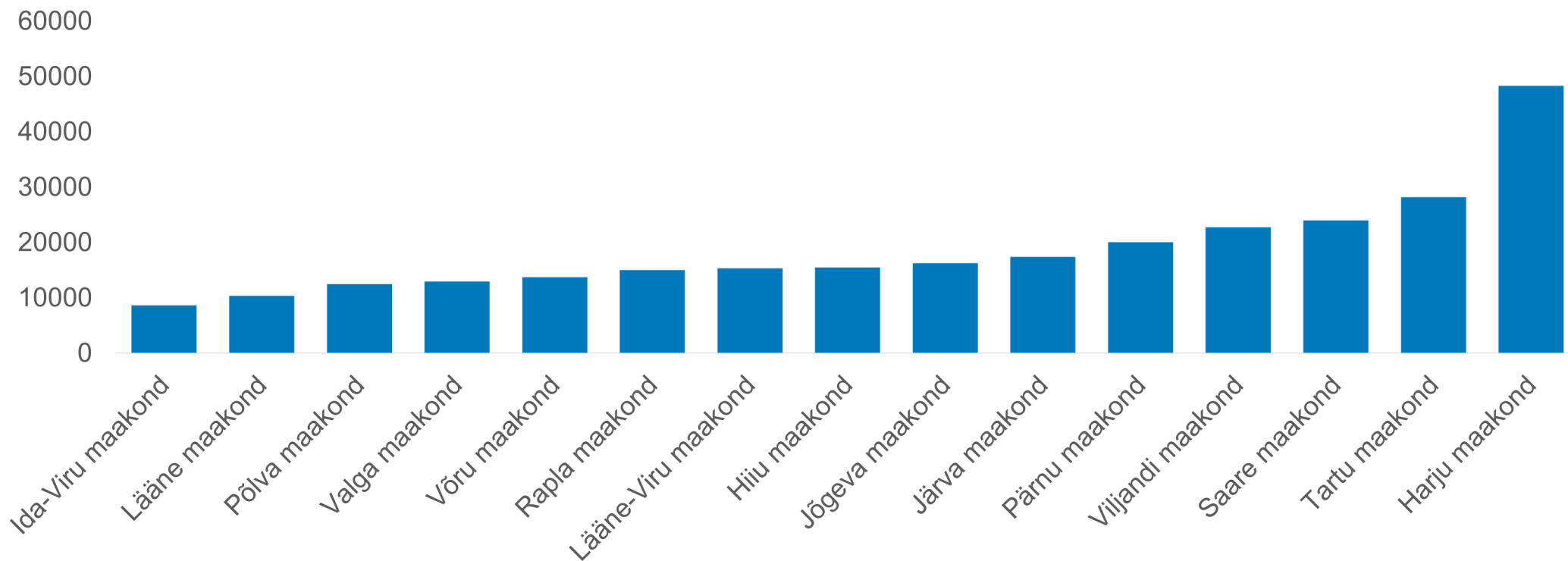
Inimeste majanduslik aktiivsus selgitab ka teiste majandusnäitajate maakondlikku erinevust

Laenulepingute arv 1000 hõivatu kohta (2021)

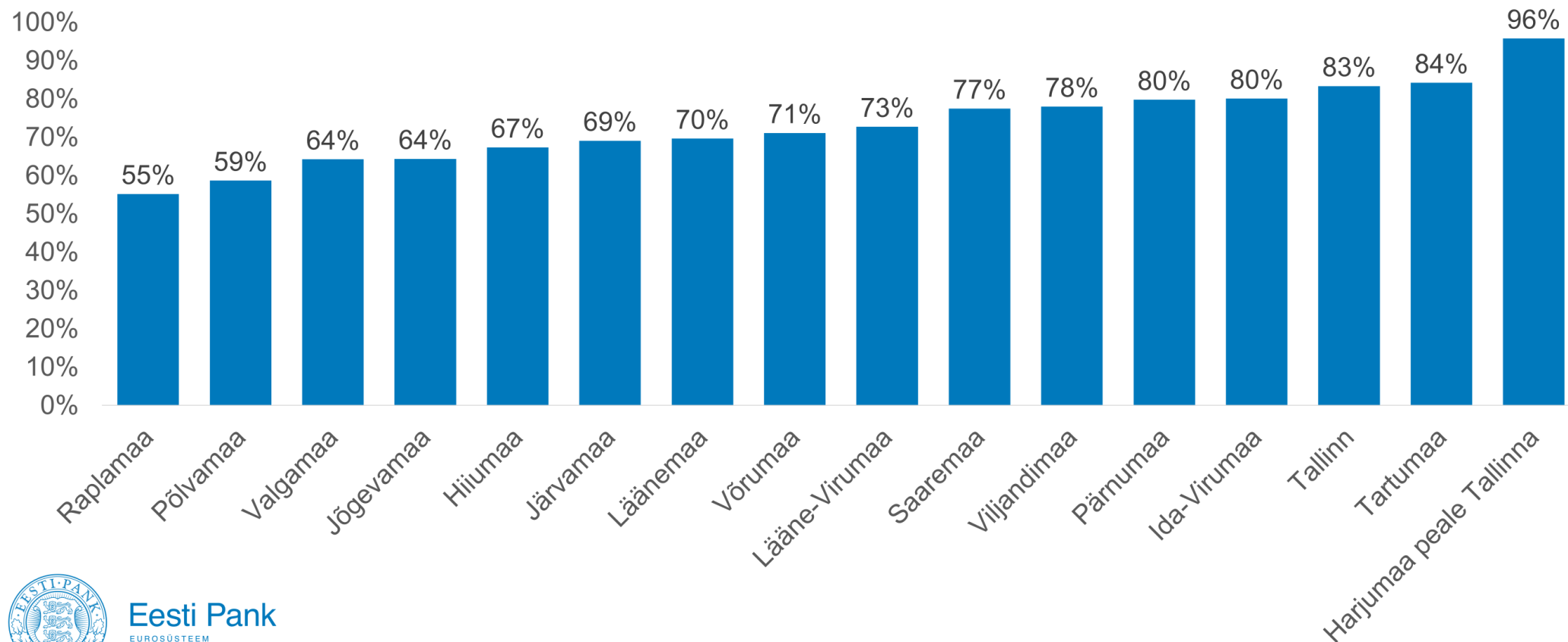
Suur osa laenude erinevusest tuleneb tõenäoliselt ka sellest, et vara hinnatase on maakonniti erinev

Keskmine laenu suurus 2021. aastal

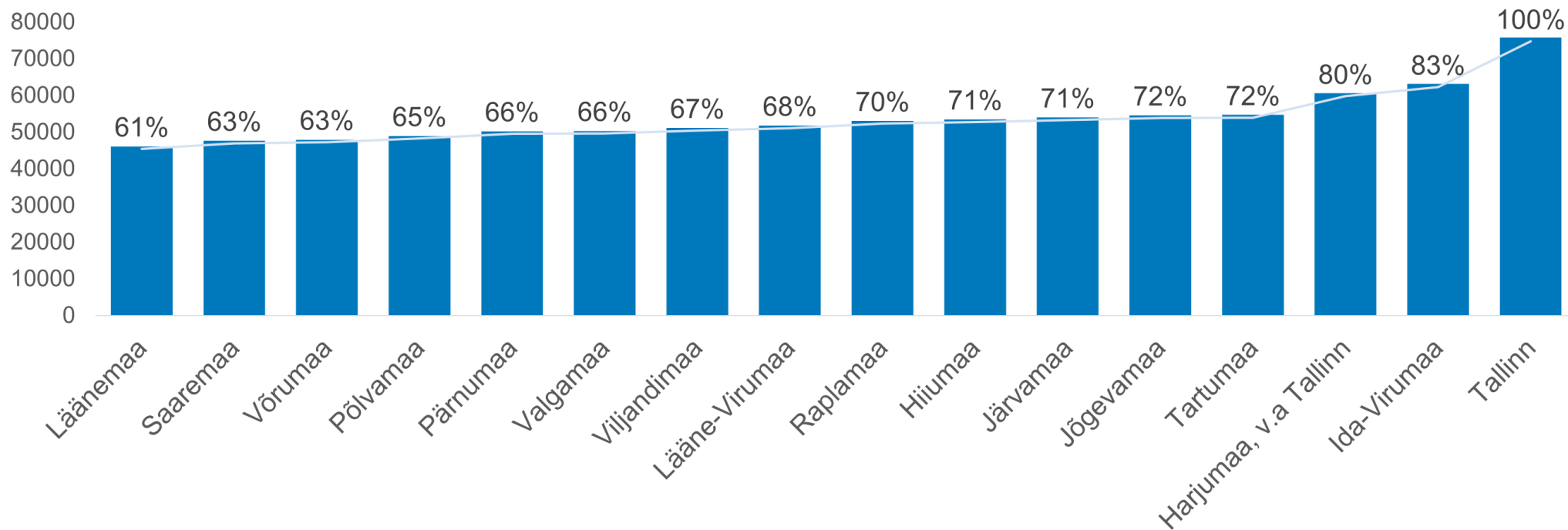
Sissetuleku näitajaid moonutab üsna palju ka see, et suur osa inimesi töötab teises maakonnas

Samas maakonnas töötavate inimeste osakaal

SKP maakonnas töötava palgatöötaja kohta

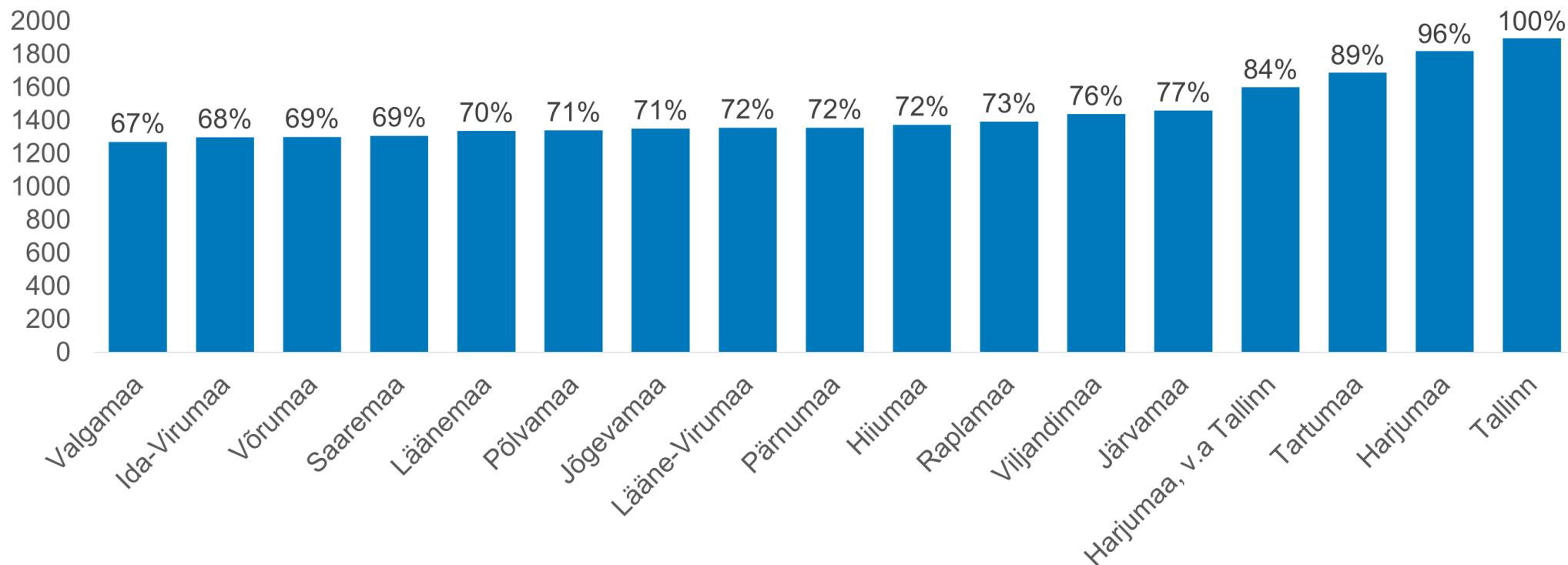
SKP maakonnas töötava palgatöötaja kohta 2023. aastal, %-Tallinna keskmisest

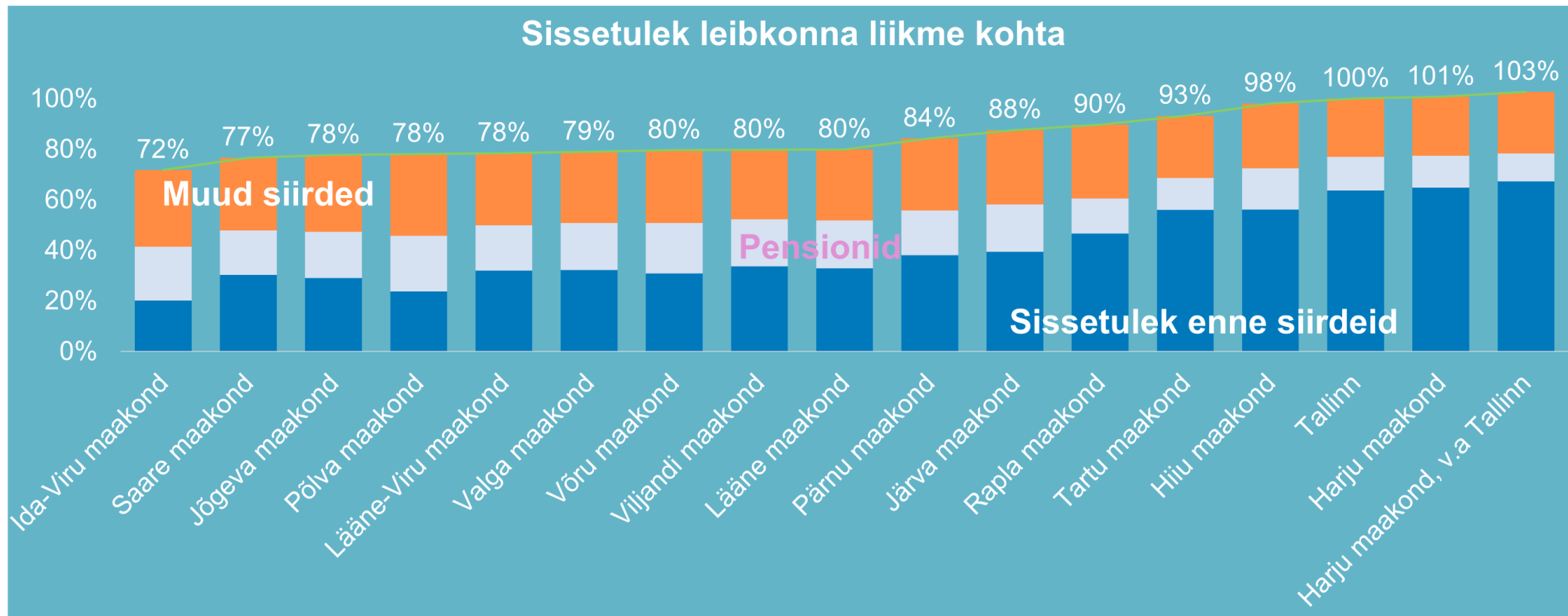
Brutopalkade erinevus maakondade lõikes on väiksem kui SKP erinevus töötaja kohta

Kuna maksusüsteemis on progressiivsust, siis on netopalkade vahe veel väiksem

Mediaanpalk 2024. aastal

Vaesemates maakondades on inimeste keskmine sissetulek ligikaudu 80% Tallinna keskmisest

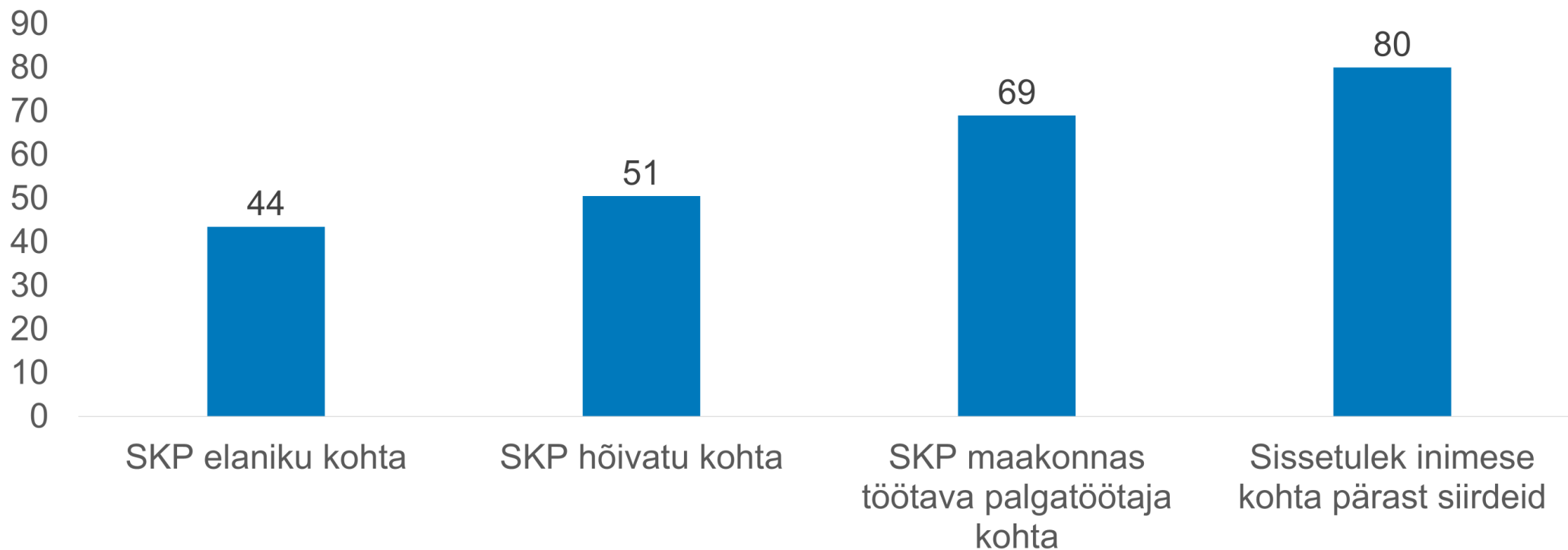

Ekvivalentnetosissetuleku näitaja põhjal on samuti sissetulekuvahed väiksemad kui SKP põhjal

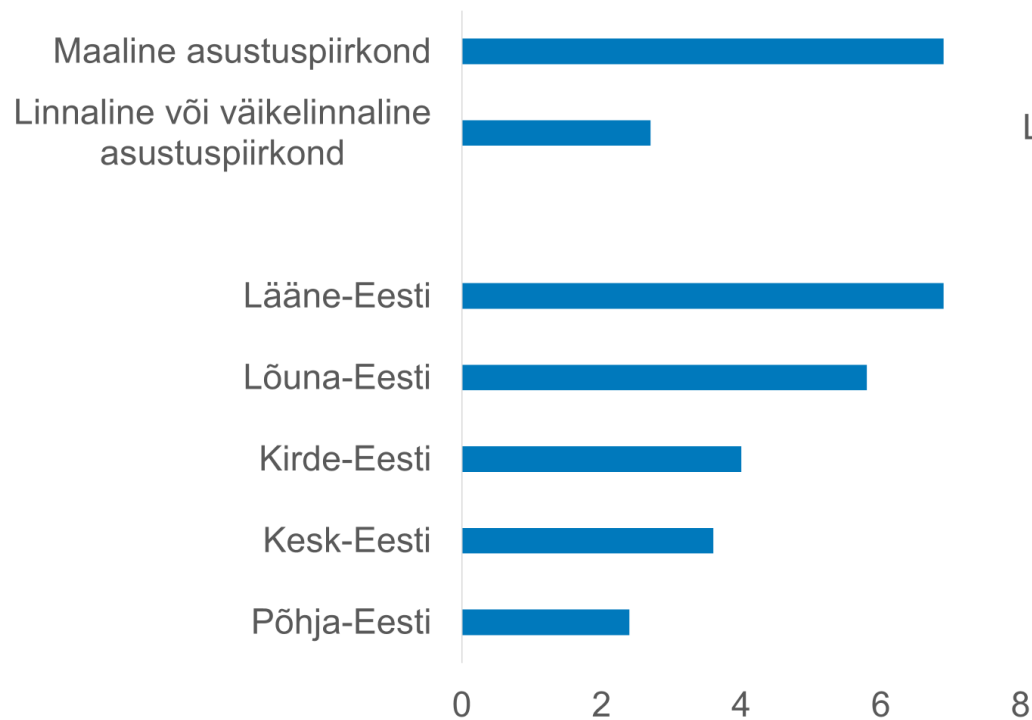
Kokkuvõte erinevatest sissetulekute näitajatest

Suhe Tallinna näitajasse mediaanmaakonnas

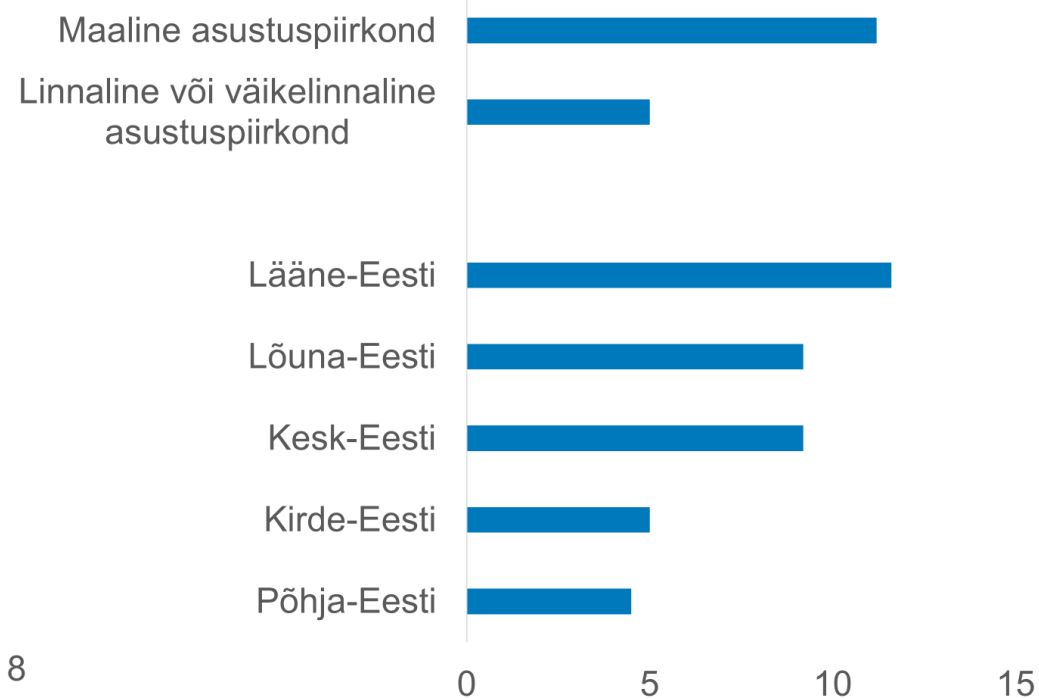

Siiski ei saa öelda, et probleemi ei ole – näiteks elamispindade kvaliteedi näitajad on maapiirkondades sageli madalamad

Katus laseb läbi

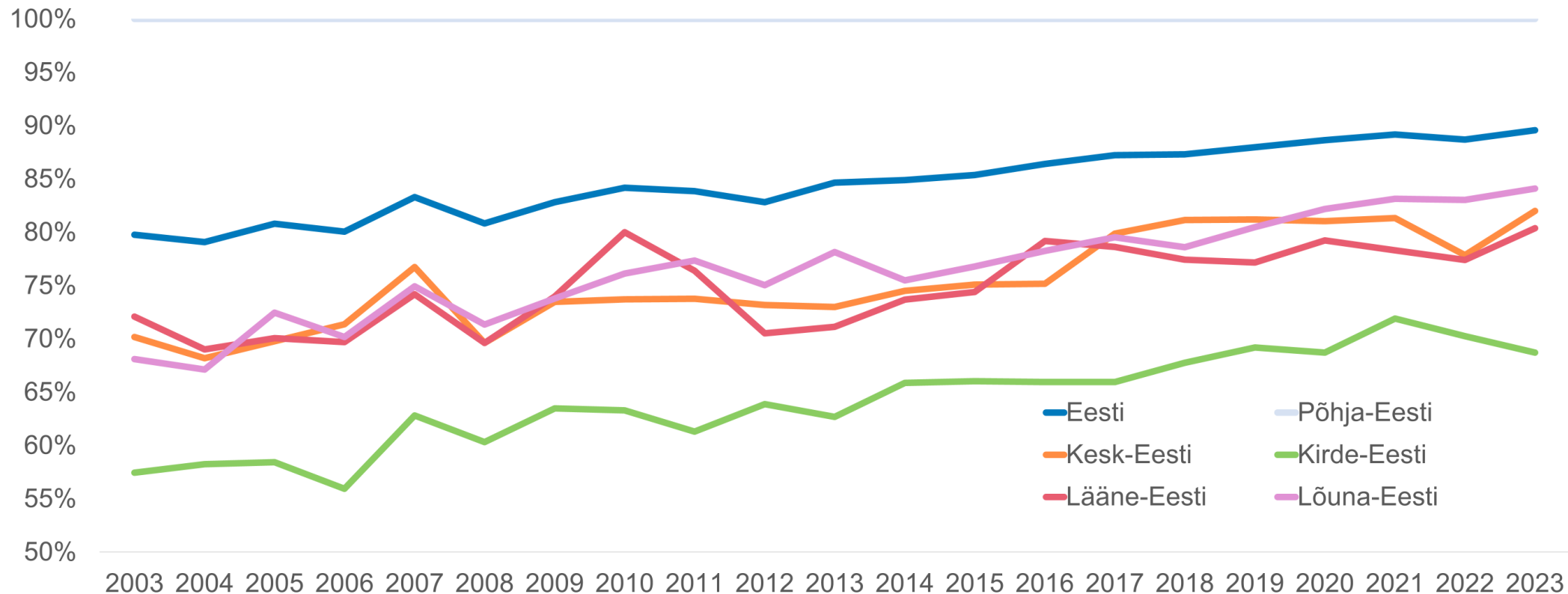

Rõsked seinad, põrand või vundament

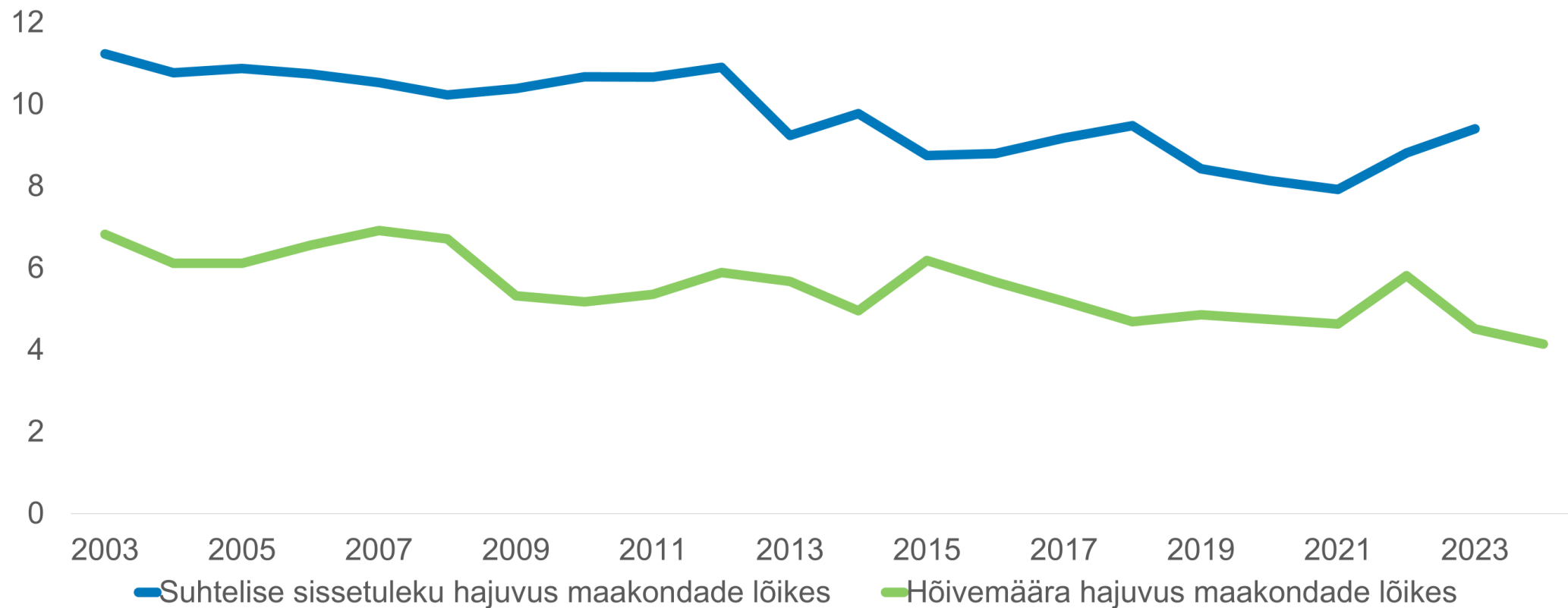

20 aastaga on valdava osa piirkondade sissetuleku erinevus Harjumaaga vähenenud 30%lt ca 20%le

Joonisel on ekvivalentnetosissetulek suhtena Harjumaakonna keskmisesse

Sissetulekute erinevused maakondade vahel on vähenenud koos hõivemäära ühtlustumisega

Järeldused

- Eesti on väike – ühe maakonna elanike lisandväärtus võib kajastuda teises maakonnas
- Elanike sissetulekute erinevused on palju väiksemad kui SKP elaniku kohta erinevused maakondade lõikes – Tallinna SKPs kajastub tõenäoliselt ka hargmaiste ettevõtete kasum, mis pole Tallinna elanike sissetulek
- Piirkondlikud sissetulekuerinevused on aastate jooksul oluliselt vähenenud
- Sissetulekuerinevuste vähenemine langeb kokku majandusliku aktiivsuse erinevuste langusega
- Peaks vältima toetuseid, mis demotiveerivad majanduslikku aktiivsust – sissetuleksut sõltuvad toetused võivad tekitada lõksu

